

H I R D E S D A Z I G É T !

Augustinus (354–430)

Karácsony

I. Isten ígését nem magyarázhatja az ember

Ha vállaljuk Isten Fiának dicsőítését – mivel ő egyenlő az Atyával és örökkévaló együtt az Atyával, akiben mennyen és földön minden látható és láthatatlan teremtett, s aki Isten ígéje és Isten, az emberek Világossága és Élete – nem meglepő, hogy sem emberi gondolat, sem nyelv nem felelhet meg a feladatnak. Valóban, miként dicsérhetjük méltóképpen őt a nyelvünkkel, akit nem láthatunk meg a szívünkben? Odahelyezte a szemet, amivel megláthatjuk őt; de az a helyzet, hogy a szívnek meg kell tisztulnia minden gonoszástól és meg kell gyógyulnia minden gyengeségtől, és hogy az embereknek ezt magukra kell alkalmazniuk: „Boldogok a tiszta szívűek, mert ők az Istent meglátják.” Nem meglepő, hogy nem találunk szavakat ennek az egyetlen ígének a kifejezésére, amelyben parancsot kaptunk, akik valamit mondunk arról az ígéről, hogy legyen.

Bizonyára ezek a szavak, amelyek gondolatainkban vannak és amelyeket itt továbbadunk, az értelmünkben formálódtak, de benne az Ige által formálódtak. Az ember nem úgy alkotja a szavakat, ahogyan az létrejött az Ige által, mert az Atya nem úgy nemzette egyetlen Igéjét sem, amely által mindent teremtett. Isten valóban Istent nemzett, de a nemző és a nemzett ugyanakkor egyetlen Isten. Isten ezenkívül a világot

teremtette; a világ elmúlik és Isten megmarad. Valóság az, hogy semmi teremtmény nem teremtette önmagát! Ugyanígy őt, aki által lehetségessé vált mindennek a teremtése, nem teremtette senki.

Nem csoda tehát, hogy az embernek, aki egyike a teremtményeknek, nem kell bizonyítania, hogy képes szavakkal kifejezni az Igét, amely által minden teremtett.

II. Az időben értünk született az örökkévaló Ige

Most tehát néhány pillanatra fordítsuk fülünket és értelmünket erre! Lássuk meg, hogy talán mondhatunk valami megfelelőt és érdemeset, nem arról, hogy „Kezdetben volt az Ige és az Ige Istennél volt és Isten volt az Ige”, hanem „a testé lett Igéről”; hogy meglássuk, hogy ő talán azért beszél általunk, mert „köztünk lakozott”; hogy meglássuk, talán ahol akarta, hogy látható legyen, lehetséges beszélni róla. Valóban, ezért van az is, hogy ünnepeljük ezt a napot, amelyen kegyesen szüztől született; valóban, ő akarta, hogy születésének történetét emberek mondják el a lehető legjobban.

De „nemzetségét ki sorolja fel?” abban az örökkévalóságban, amelyben az Isten Fia született? Ott nincs olyan

emléknap, hogy ünnepélyesen megtartsák. Ott a nap nem múlik el, hogy visszatérjen évi ismétlődésben, hanem folytatódik napnyugta nélkül, mert nem napkeltével kezdődött. Csak az egyetlen és egyedüli isteni Ige, az Élet, az emberek Világossága – valóban az örökkévaló Nap.

Az a nap, amelyen ő egyesült az ember testével, úgy jött elő, „mint ahogy a vőlegény kijön menyasszonyának szobájából”, az a mai nap – most; az holnap tegnappá válik. De még ez a nap is magasztalja a szűztől született örökkévaló Napot, mert az örök Nap szűztől született, ő tette szentté ezt a napot.

Most pedig, milyen szavakkal dicsőítsük Isten szeretetét? Milyen hálát adjunk neki? Annyira szeretett minket, hogy értünk ő, aki által minden létrejött, teremtett az időben; és ő, az örökkévalóság alapján idősebb magánál a világnál, fiatalabb volt korban, mint sok szolgája a világban. Ő, aki teremtette az embert, ember által született; édesanya adott neki létet, akit ő teremtett; azok a kezek hordozták, amelyeket ő formált; azok az emlők táplálták, amelyeket ő töltött meg; csecsemőként sírt a jászolban a szótlán gyermek – ez az Ige, ami nélkül az emberi ékesszólás elnémult!

III. Az Ige szótlán csecsemővé, az alázatosság tanítójává lett

Lásd meg, ó, ember, Isten mivé lett érted! Vedd szívedre e nagy alázatosság tanulságát, jóllehet ennek tanítója még mindig szótlán. Valamikor a paradicsomban annyira beszédes voltál, hogy minden teremtménynek nevet adtál; de Teremtőd miatt szótlán maradt és nem szólította még anyját sem néven. Te, a gyümölcsöző ligetek végtelen birtokában találva magad, elpusztítottad magad azzal, hogy nem követted az engedelmisséget; ő, az engedelmes, eljött halandó emberként egy szegény, kicsi otthonba, hogy halála által visszahozza azt, aki meghalt. Te, jóllehet csak ember voltál, Isten akartál lenni és elvesztél. Ő, jóllehet Isten volt, ember akart lenni, hogy

megkeresse, ami elveszett. Az emberi büszkeség lenyomott annyira, hogy egyedül az isteni alázatosság emelhet föl téged.

IV. Mária világra hozta Jézust anélkül, hogy elveszítette volna szüzességét

Ezért örülünk és ünnepelünk azon a napon, amelyen Mária életet adott a Megváltónak – Mária házasságot kötött a házasság Teremtőjével; Mária, a szűz, a szüzek Fejedelmével; férje volt, de nem a férje által anya; szűz a házasságkötés előtt, szűz a házasságban – szűz a gyermeket hordva, gyermekét tápláló szűz! Valóban, amikor a mindenható Fiú megszületett, egyáltalán nem vette el szent édesanyjának szüzességét, akit kiválasztott, hogy mikor szülessen meg általa.

Igaz, a termékenység a házasságban jó; de a szüzesség a kegyes életben még jobb. Ezért Krisztus mint ember, aki mint Isten – mert Isten és ember volt – képes volt megadni mindkettőt, sohasem adhatta volna meg anyjának azt az ajándékot, amit a házas élvez, és így megfosztotta őt attól a jobb ajándéktól, annak érdekében, ami mellett a szüzek elmennek az anyává létel lehetőségéért.

Ezért a szent egyház, a szűz, ünnepli ezen a napon a szűz méhének gyümölcsét. Az egyháznak mondja az apostol: „Mert Isten féltő szeretetével féltetek titeket: mivel eljegyeztek titeket egy férfinak, hogy tiszta szűzként állítsalak benneteket a Krisztus elé.” Miért mondja azt, hogy „tiszta szűzként”, amikor olyan sokan vannak mindkét csoportban – fiatal emberek és fiatal nők, házas apák meg anyák? Miért mondja, hogy „tiszta szűz”, ha nem hitének, reményének és szeretetének tisztasága miatt?

Ennek megfelelően Krisztus, elhatározva, hogy az egyház szívében megteremt a szüzességet, először megőrizte a szüzességet Mária testében. Amikor férfiak és nők házasságot kötnek, a nő a társává lesz és többé nem szűz; de az egyház nem lehetne szűz, ha nem talált volna házastársat, akinek adatott, a szűz Fiának.

Ford.: G. L.

